

**FYLKESMANNEN I ROGALAND
UTDANNINGSAVDELINGA**

TILSYN MED VINDAFJORD KOMMUNE

TIDSPUNKT: Våren 2010 Vår ref: 2010/3348

**KOMMUNENS
ADRESSE:** Vindafjord kommune, Rådhuset, 5580 Ølen

KOMMUNENR: 1154

TILSYNSGRUPPE: Hallgeir Bø, Kåre Høines, Una Bjørnseth Wereide, Thomas Wegner
Thomassen og Lars Wetteland

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Kommunalsjef Øyvind Valen

Heimel for tilsynet:

Opplæringslova § 14-1, andre og tredje ledd og delegasjonsbrev datert 13.09.07 frå Utdanningsdirektoratet.

Tema for tilsynet:

Tema for tilsynet er minoritetsspråklege elevar sin rett til særskilt språkopplæring, jf. opplæringslova § 2-8, og elevar sin rett til spesialundervisning etter opplæringslova kapittel 5. Tilsynet skal kontrollere om kommunen oppfyller lova sine krav etter § 2-8 og kap. 5, og om den har eit forsvarleg system for å vurdere og følgje opp at opplæringa skjer i samsvar med krava i lova, jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd.

Samandrag av resultatet:

Det er under tilsynet med Vindafjord kommune avdekt avvik etter opplæringslova og forvaltningslova.

Avvik 1:

Vindafjord kommune sikrar ikkje at det blir fatta enkeltvedtak om særskilt språkopplæring i samsvar med krava i opplæringslova og forvaltningslova.

Avvik 2:

Vindafjord kommune sikrar ikkje at dei sakkunnige vurderingane som ligg til grunn for vedtak om spesialundervisning er i samsvar med krava i opplæringslova.

Avvik 3:

Vindafjord kommune sikrar ikkje at alle enkeltvedtaka om spesialundervisning er i samsvar med krava i opplæringslova og forvaltningslova

Avvik 4:

Vindafjord kommune har ikkje eit forsvarleg system som sikrar at krava i opplæringslova knytt til spesialundervisning og særskilt språkopplæring blir oppfylte.

Godkjent 07.10.10:

Kåre Høines
Seniorrådgjevar

Hallgeir Bø
Ass. utdanningsdirektør

Lars Wetteland
tilsynsleiar

Una Bjørnseth Wereide
rådgjevar

Thomas Wegner Thomassen
førstekonsulent

Innhald

1. Innleiing
2. Dokumentunderlag
3. Avvik
4. Merknader
5. Vedtak om retting av avvik
6. Gjennomføring med tidsfrist

Vedlegg:

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannen sitt tilsyn

1. Innleiing

Rapporten er utarbeidd etter tilsyn med Vindafjord kommune våren 2010.

Tilsynet fokuserer på om kommunen oppfyller visse lovkrav innafor oppgitte emne, sjå ”Tema for tilsynet”, og rapporten viser avvik og merknader som blei funne under tilsynet. Rapporten gir såleis inga fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som skoleeigar. Vi presiserer at framstillinga av observasjonar avgrensar seg til dei områda det er avdekt avvik.

Formålet med tilsynet er å vurdere om Vindafjord kommune følgjer reglane knytte til elevar i grunnskolen som har rett til spesialundervisning etter opplæringslova kap.5, og elevar med anna morsmål enn norsk og samisk som har rett til å få særskilt språkopplæring, jf. opplæringslova § 2-8. Som ein del av tilsynet har vi også undersøkt om kommunen har eit forsvarleg system for å avdekkje, vurdere og følgje opp brot på desse reglane, jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd. Vi har derfor ikkje gjennomført ein total gjennomgang av kommunen sitt system knytt til opplæringslova § 13-10 andre ledd, berre det som har samanheng med tilsynsområda.

Når kommunen tar stilling til eleven sin rett, er dette eit enkeltvedtak. Fylkesmannen har undersøkt om kommunen/skolane fattar enkeltvedtak, og vurdert om desse er i samsvar med opplæringslova og forvaltningslova med gjeldande forskrifter.

Tilsynet blei gjennomført etter systemrevisjonsmetoden, ved gransking av innsendte dokument og intervju av tilsette i ansvarskjeda.

Fylkesmannen ba Vindafjord kommune sende over følgjande dokumentasjon:

1. Frå skoleeigar:

- Skoleeigar sitt skriftlege system for minoritetsspråklege elevars språkopplæring (rutinar for kartlegging og vurdering, val av læreplan, organisering av opplæringa, enkeltvedtak m.m.)
- Kort utgreiing om kommunen sitt system for minoritetsspråklege elevars språkopplæring
- Organisasjonskart for Vindafjord kommune

- Delegeringsreglement for kommunen
- Tilstandsrapport for kommunen (jf. § 13-10, andre ledd)
- Kommunen si fag- og timefordeling
- Verksemdsplan/årsmelding
- Plan for kompetanseutvikling
- Økonomisk tildeling/tildelingsmodellar
- Eventuelle retningsliner for sakshandsaming i kommunen
- Eventuelle planar/rutinar for å sikre spesialundervisning
- Eventuelle planar/rutinar for bruk av alternative opplæringsarenaer
- Annan dokumentasjon som kommunen finn relevant

2. Frå Vats og Ølen skule:

- Rutinar for arbeidet med minoritetsspråklege elevar
- Alle enkeltvedtak om særskilt språkopplæring (særskilt norsk, tospråkleg fagopplæring og morsmål) for 2009/2010, samt tilhøyrande kartlegging som ligg til grunn for vedtaka.
- Alle enkeltvedtak for elevar som mottar særskilt språkopplæring i dag, dersom det ikkje er fatta nytt vedtak for skoleåret 2009/2010
- Annan dokumentasjon som skolen meiner er relevant for tilsynet.

3. Frå Skjold og Vikedal skule:

- verksemdsplan og årsmelding
- eventuelle planar som er utarbeidde for å sikre spesialundervisning
- skjema for elevsamtale/foreldresamtale
- alle vedtaka om spesialundervisning for skoleåret 2009/2010 m/sakkunnig vurdering, IOP, halvårsrapport
- eventuelle retningsliner for overgang mellom barnehage/skole og mellom barnetrinn/ungdomstrinn
- andre dokument som skolane finn relevante for tilsynet

4. Frå PPT:

- verksemdsplan/årsmelding
- personaloversikt/organisasjonskart
- eventuelle planar/rutinebeskrivingar for tilmelding/ sakshandsaming
- andre dokument som PPT finn relevante for tilsynet

Tilsynet fokuserte på kommunen si oppfyljing av krav på områda som er nemnde ovanfor. Funn ved tilsynet er formulerte som avvik og/eller merknader.

- **AVVIK** blir definert som mangel på oppfyljing av krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift.
- **MERKNAD** gjeld tilhøve som ikkje blir omfatta av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen meiner det er nødvendig å påpeike slik at kommunen kan betre forholda.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- Forskrift til opplæringslova
- Korrespondanse mellom kommunen og Fylkesmannen
- Dokumentasjon frå kommunen (vedlegg)

3. Avvik

Avvik 1:

Vindafjord kommune sikrar ikkje at det blir fatta enkeltvedtak om særskilt språkopplæring i samsvar med krava i opplæringslova og forvaltningslova.

Avvik frå:

Opplæringslova § 2-8 jf. forvaltningslova §§ 2, 24-25 og forskrift til opplæringslova § 1-1 bokstav e.

Lovkommentar:

Elevar frå språklege minoritetar har etter § 2-8 i opplæringslova rett til særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring:

”Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar.

Morsmålsopplæringa kan leggjast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

Kommunen skal kartleggje kva dugleik elevane har i norsk før det blir gjort vedtak om særskild språkopplæring. Slik kartlegging skal også utførast undervegs i opplæringa for elevar som får særskild språkopplæring etter føresegna, som grunnlag for å vurdere om elevane har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen.”

Elevar som fyller vilkåra har rett til alle tre typar opplæring, så sant det er eigna undervisningspersonale i kommunen. Kommunen må derfor tilby alle tre typar opplæring som er nemnt i regelen.

Føremålet med både særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring er å lære eleven å bruke norsk som reiskapsspråk så raskt som mogleg. Når eleven har nok kunnskap i norsk til å følgje den vanlege opplæringa, tar retten etter denne regelen slutt. Særskilt opplæring i norsk skal vere det viktigaste verkemiddelet for at minoritetsspråklege elevar skal tileigne seg god nok kompetanse i norsk for å få optimalt utbytte av skolegangen, og dermed god integrering i det norske samfunnet. Særskilt norskopplæring er det første tiltaket som skal setjast inn. Dersom det er naudsynt, har eleven i tillegg rett til

morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar. Elevar skal derfor aldri gis morsmålsopplæring og/eller tospråkleg fagopplæring som eit første (og einaste) tilbod.

Morsmålsopplæringa kjem i tillegg til den vanlege opplæringa, og kan leggjast til ein annan skole enn den skolen eleven går på til vanleg. Tospråkleg fagopplæring og særskilt norskopplæring skal gis ved skolen der eleven går på til vanleg.

Forvaltningslova

Når kommunen tek stilling til eleven sine rettar etter opplæringslova § 2-8, er dette eit enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2, og forvaltningslova sine reglar for saksbehandling og utforming av enkeltvedtak skal følgjast. Slike enkeltvedtak kan påklagast til Fylkesmannen, jf. opplæringslova § 15-2. Det tyder mellom anna at kommunen må sørgje for at det blir fatta skriftlege enkeltvedtak om rett til særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring.

Før det blir fatta vedtak

Eit vilkår for at elevane skal få oppfylt retten til språkopplæring i tråd med intensjonen i lova, det vil seie som ei overgangsordning fram til elevane har god nok kunnskap i norsk til å følgje den ordinære opplæringa i skolen, er at kommunen gjennomfører ei reell kartlegging av norskkunnskapane til elevane. Berre på den måten vil elevane vere sikra at dei faktisk får opplæring i tråd med kunnskap og behov.

Det krevst ikkje sakkunnig vurdering, men skolen må gjere ei kartlegging av den språklege kompetansen eleven har i norsk, og ei vurdering av kva slag språkopplæring som vil vere mest eigna for eleven, jf. nytt fjerde ledd i opplæringslova § 2-8 og forvaltningslova § 17. Manglande kartlegging vil vere ein feil ved saksbehandlinga.

Føresette skal gjevast høve til å uttale seg før vedtak blir fatta, jf. forvaltningslova § 16.

Krav til vedtaket

Innhaldet i vedtaket må utformast presist. Det må gå fram kva slag opplæring som blir innvilga, og kva omfang denne skal ha. Vedtaket må også seie noko om organiseringa av opplæringa.

Alle enkeltvedtak skal ha individuell grunngjeving, jf. forvaltningslova § 24. Det skal gjevast grunngjeving for kvifor særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og/eller tospråkleg fagopplæring vert gitt, eventuelt ikkje vert gitt. Grunngjevinga må knytast til den kartlegginga og utgreiinga som er gjort før vedtaket blir fatta, jf. forvaltningslova § 25.

Føresette skal ha melding om vedtaket, og her skal det opplysast om retten til å klage, klagefrist, klageinstans og den nærare framgangsmåten ved klage.

Avviket er basert på følgjande observasjonar:

Det er ikkje dokumentert at det blir gjort forsvarleg kartlegging av elevane sin norskkompetanse før det blir fatta vedtak om særskilt språkopplæring. Det er heller ikkje dokumentert forsvarleg kartlegging av elevane undervegs i språkopplæringa. Innsendt dokumentasjon og intervju har avdekt mangelfull kjennskap til, og kunnskap om bruk av relevant kartleggingsverktøy.

Alle vedtaka om særskilt språkopplæring som Fylkesmannen har fått oversendt, er fatta mellom 14.04.10 og 22.04.10, dvs. etter at Fylkesmannen melde tilsyn. Intervju viser at det oftast ikkje blei fatta skriftlege vedtak om særskilt språkopplæring før dette, jf. forvaltningslova §2.

For skoleåret 2009/2010 er det berre fatta vedtak om særskilt norskopplæring. Intervju viser at nokre elevar får fleire timar opplæring enn vedtaket tilseier, og nokre elever får tospråkleg fagopplæring og/eller morsmålsopplæring utan at dette går fram av vedtaket. Intervju har avdekt at skolane ikkje har lik forståing av innhaldet i omgrepa særskilt norskopplæring, tospråkleg fagopplæring og morsmålsopplæring.

Nokre vedtak seier ikkje korleis opplæringa skal organiserast. Fleire vedtak manglar individuelt utforma grunngeving etter forvaltningslova §§ 24-25. Ingen av vedtaka har grunngeving som er knytt til kartlegging av eleven sin kompetanse. Grunngevinga skal vere så klar at føresette kan vurdere om innhaldet i vedtaket er i tråd med opplæringslova § 2-8. Tildelinga av timar skal gjevast på grunnlag av eleven sitt behov som er avdekt i kartlegginga. Innsendt dokumentasjon og intervju viser at økonomiske omsyn i stor grad er avgjerande for tildelinga, og kommunen har ikkje dokumentert at tildelinga skjer ut frå individuelle behov.

Det går heller ikkje fram av vedtaka kva for ein læreplan som skal nyttast, jf. forskrift til opplæringslova § 1-1 bokstav e.

Kommunen har ikkje dokumentert at det ikkje kan skaffast eigna undervisningspersonale til morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring.

Når det ikkje kan skaffast morsmåls lærar, går det ikkje fram av vedtaka kva som vert tilbode av "anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane" jf. opplæringslova § 2-8 tredje ledd.

Avvik 2:

Vindafjord kommune sikrar ikkje at dei sakkunnige vurderingane som ligg til grunn for vedtak om spesialundervisning er i samsvar med krava i opplæringslova.

Avvik frå:

Opplæringslova § 5-3

Lovkommentar:

PPT skal som sakkunnig instans sjølvstendig gjere greie for og ta standpunkt til innhald, organisering og omfang av spesialundervisninga. Den sakkunnige vurderinga er rådgivande og skal uttale seg om eleven sine særlege behov og kva kompetanse det er behov for i opplæringa.

Når det gjeld omfanget av spesialundervisninga, har departementet i brev av 08.04.03 kommentert dette: *"Departementet deler ombudsmannens syn på at spørsmål knyttet til omfanget må vurderes individuelt, og at PP-tjenestens standpunkt om ikke å ville angi ressursbehov/omfang, er i strid med lovens intensjoner og sentrale retningslinjer."* I Veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning heiter det: *"Den sakkyndige vurderingen skal angi omfanget av elevens behov for spesialundervisning (...) I tilrådinga av omfanget skal elevens behov angis i timer(...) En angivelse i skjønsmessige størrelser overlater for mye tolkingsrom til skoleeier/skolen når enkeltvedtak skal fattes."*

Opplæringslova § 5-3 stiller minstekrav til kva den sakkunnige vurderinga skal ta standpunkt til, og kommunen kan ikkje gi instruksjonar som fører til at desse krava blir mangelfullt ivaretatt. Kommunen kan sette ytterlegare minstekrav til sakkunnige vurderingar så lenge desse krava ikkje strir mot føringane i § 5-3.

Dersom PP-tenesta gir tilrådingar som er baserte på mangelfullt eller misvisande grunnlag, kan det føre til at enkeltvedtaket må reknast som ugyldig. PP-tenesta kan ikkje instruerast om kva som skal vere konklusjonen i dei sakkunnige vurderingane. I dette ligg det blant anna at kommunen ikkje kan sette grenser for kva tilrådingar og vurderingar PP-tenesta kan kome til. PP-tenesta skal vere fagleg uavhengig, for eksempel knytt til tilråding av omfang.

Opplæringslova regulerer ikkje kor lenge ei sakkunnig vurdering er gyldig. Ei sakkunnig vurdering vil kunne vere gyldig for meir enn eitt opplæringsår dersom eleven sine behov ser ut til å vere meir eller mindre uendra. IOP-ar og halvårsrapportar vil synleggjere om det er behov for oppdatering og kor store endringar det må gjerast i dei sakkunnige vurderingane. Dersom det ikkje er behov for endring, kan det lagast ei kort tilbakemelding til skolen om dette før enkeltvedtak blir fatta.

Avviket byggjer på følgjande observasjonar:

Dei sakkunnige tilrådingane angir ikkje omfanget av eleven sitt behov for spesialundervisning i timar. I tilrådingane kan ein finne formuleringar som: *”NN treng tiltak kvar dag og heile dagar. NN treng å møte spesialpedagogiske tiltak dagleg”*.

Tilrådingane gjer ikkje greie for realistiske opplæringsmål for elevane. Her viser fleire tilrådingar berre til IOP-en. Tilrådingane er også upresise med omsyn til å beskrive avvikande læreplanmål. Det er ingen referansar til læreplanverket.

I intervjuet og den tilsendte dokumentasjonen kjem det fram at elevar blir tatt ut av den ordinære opplæringa og gitt opplæring på alternative opplæringsarenaer utan at tiltaket er tilrådd i sakkunnig tilråding. Andre gonger opnar tilrådingane for bruk av alternative opplæringsarenaer utan at grunngevingar og omfang er tilstrekkeleg presist formulerte.

Alle tilrådingar er heller ikkje tydelege på kva slag kompetanse som er naudsynt og korleis organiseringa av spesialundervisninga skal vere.

Avvik 3:

Vindafjord kommune sikrar ikkje at alle enkeltvedtaka om spesialundervisning er i samsvar med krava i opplæringslova og forvaltningslova

Avvik frå:

Opplæringslova §§ 5-1 og 5-3 og forvaltningslova §§ 2b, 23, 24 og 27

Lovkommentar:

Retten til spesialundervisning er knytt til om eleven kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet

Det skal ligge føre ei sakkunnig tilråding som grunnlag for enkeltvedtak om spesialundervisning. Vedtaket skal fattast etter reglane i forvaltningslova, jf. forvaltningslova § 2b. På same måte skal det fattast vedtak dersom den sakkunnige vurderinga ikkje tilrår

spesialundervisning. Vedtaket skal vere skriftleg og grunngjeve, jf. forvaltningslovens §§ 23 og 24. I underretninga skal ein gi opplysning om klagerett, klagefrist, klageinstans og nærare framgangsmåte for klage, jf. forvaltningslova § 27.

Vedtaket skal byggje på ei aktuell sakkunnig tilråding frå PPT, jf. opplæringslova § 5-3. Der PPT etter ei konkret, individuell vurdering meiner at eleven sitt behov for spesialundervisning er stabilt og godt dokumentert, kan tilrådinga vere gjeldande for meir enn eitt år. Dette må gå fram av den sakkunnige vurderinga.

I grunngjevinga for vedtaket skal det gå fram om opplæringstilbodet er i samsvar med det PPT tilrår. Dersom vedtaket frå kommunen avvik frå den sakkunnige tilrådinga, må det klart gå fram kva avviket består i. Grunngjevinga for vedtaket må blant anna vise kvifor kommunen meiner at eleven likevel får eit opplæringstilbod som oppfyller retten, jf. opplæringslova § 5-3.

Eit vedtak om spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva opplæringstilbod eleven skal få. Vedtaket må også fastsetje prinsippa for innhaldet i og den organisatoriske gjennomføringa av opplæringa.

Eit enkeltvedtak skal fattast på bakgrunn av ei konkret individuell vurdering. Dersom kommunen/skolen bruker eit standardisert enkeltvedtak, vil dette kunne vere ein saksbehandlingsfeil, og foreldre vil kunne klage på dette med den grunngjevinga at eleven ikkje har fått ei individuell vurdering.

Det går frem av Ot. prp nr.46 (1997-98): *”At spesialundervisning skal givast som ein rett til den enkelte, vil seie at eit opplæringstilbod på det minstenivået lova nemner, blir halde utanfor den fridommen kommunane har til å gjere økonomiske prioriteringar”*. Økonomiske omsyn kan ikkje trekkast inn når det skal avgjerast kva som skal gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa, og kva som vil vere minimumstilbodet eleven har rett på.

Avviket er basert på følgjande observasjonar:

I alle vedtaka er det i grunngjevinga for tildelinga av ressursar til spesialundervisning vist til økonomiske omsyn. Det er tatt med eit kommunestyrevedtak frå årsbudsjettet 2009:

”Tildeling skjer innafor vedteken budsjettamme, og det vil bli lagt vekt på ei likeverdig fordeling av ressursar mellom dei som har rett på spesialpedagogisk hjelp og ressursane til dei andre elevane ved skulen”. Ei slik formulering kan indikere at ein tar økonomiske omsyn, og kan være misvisande i forhold til foreldra sitt grunnlag for klage.

Som ein følgje av avvik 1 byggjer mange av enkeltvedtaka på ufullstendige sakkunnige tilrådingar. Fleire saker er derfor ikkje godt nok opplyste til at det er tilstrekkeleg grunnlag for å fatte enkeltvedtak.

Det er vidare uklar omgrepsbruk i vedtaka. Eksempelvis blir det brukt *”Opplæringslova §5.. Spesialpedagogisk hjelp”* og *”Tildeling av spesialpedagogiske ressursar etter §5 i opplæringslova er enkeltvedtak”*. Fylkesmannen peika på denne uklare omgrepsbruken også i sin rapport etter førre tilsyn i 2007.

Sidan enkeltvedtaket byggjer på ei sakkunnig tilråding med dei manglar ein har påkeika ovanfor, kan det vere vanskelig for føresette å etterprøve om vedtaket er i samsvar med

sakkunnig vurdering, og føresette vil vanskeleg kunne skaffe seg tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere ei eventuell klage.

Avvik 4:

Vindafjord kommune har ikkje eit forsvarleg system som sikrar at krava i opplæringslova knytt til spesialundervisning og særskilt språkopplæring blir oppfylte.

Avvik frå:

Opplæringslova § 13-10 andre ledd jf § 2-8 og kap.5

Lovkommentar:

Opplæringslova § 2-8 regulerer retten til særskilt språkopplæring for minoritetsspråklege elevar, medan kap.5 regulerer retten til spesialundervisning. § 13-10 andre ledd regulerer skoleeigar sitt ansvar for å sikre oppfyltinga av lovkrava.

I samband med tema for tilsynet, følgjer det at kommunen skal ha eit forsvarleg system for å vurdere om lovkrava for særskilt språkopplæring og spesialundervisning blir oppfylte. Dersom ein finn at krava i § 2-8 eller kap.5 ikkje blir oppfylte, skal kommunen kunne følgje opp med adekvate tiltak.

Eit forsvarleg system er eit system som er eigna til å avdekkje tilhøve som er i strid med lov og/eller forskrift, og som sikrar at det vert sett i verk tiltak der det er naudsynt. Det inneber mellom anna følgjande:

- Skoleeigar må sjølv ta aktive grep for å sikre at regelverket blir oppfylt i eigen organisasjon
- Systemet skal kunne dokumenterast skriftleg
- Skoleeigar må sørge for tilstrekkeleg kompetanse i alle relevante ledd av verksemda for å kunne vurdere data og situasjonar opp mot lovkrava
- Skoleeigar må kunne beskrive systemet og kunne dokumentere at systemet er tilstrekkeleg kjent i relevante delar av verksemda
- Skoleeigar skal sikre at systemet er kontinuerleg, konsistent og robust mot endringar i organisasjonen
- Det skriftlege systemet skal vise kva rutinar for kartlegging, vurdering, korrigering, kommunikasjon og samhandling som skal realisere føremålet med systemet
- Skoleeigar skal ha rapporteringsrutinar som sikrar kartlegging av om tiltaka som blir sette i verk, verkar etter føremålet sitt
- Systemet må vere gjennomført i organisasjonen. Det er korleis systemet fungerer i praksis som er avgjerande med omsyn til om det er i samsvar med lovkrava

Avviket byggjer på følgjande observasjonar:

Innsendt dokumentasjon og intervju har vist at Vindafjord kommune ikkje har retningslinjer for systematisk rapportering frå skolane til kommunen på områda for tilsynet. Kommunen har heller ikkje dokumentert at ein jamleg kontrollerer og vurderer om skolane si verksemd er i tråd med reglane i opplæringslova og forvaltningslova på desse områda. Dermed har kommunen ikkje grunnlag for å setje i verk tiltak for å rette forhold som er i strid med lov og regelverk.

4. Merknader

Fylkesmannen har ikkje gitt merknader.

5. Pålegg om retting av avvik:

Fylkesmannen viser til varsel om pålegg datert 18.06.10. Vi har ikkje mottatt kommentar til varselet frå kommunen si side.

Vindafjord kommune blir derfor pålagt å sikre at vedtaka om særskilt språkopplæring og spesialundervisning er i samsvar med krav i opplæringslova og forvaltningslova. Kommunen må også sikre at dei sakkyndige vurderingane som ligg til grunn for vedtak om spesialundervisning, er i samsvar med krava i opplæringslova.

Vindafjord kommune blir også pålagt å utarbeide eit forsvarleg system for å kunne avdekkje og følgje opp forhold som er i strid med lovkrava på begge tilsynsområda.

Fylkesmannen ber kommunen sende ei erklæring med dokumentasjon om korleis avvika er lukka. Frist for innsending av erklæringa med dokumentasjon er sett til 31.12.2010.

Dette er eit enkeltvedtak som kan påklagast etter forvaltningslova § 28. Fristen for å klage er etter forvaltningslova § 29 tre veker frå det tidspunktet underretninga om vedtaket er kome fram til parten. Utdanningsdirektoratet er klageinstans, men klagen skal sendast Fylkesmannen i Rogaland.

Ved ein eventuell klage kan kommunen be om at gjennomføringa av vedtaket blir utsett i påvente av ei avgjerd, jf. forvaltningslova § 42 første ledd.

Fylkesmannen viser også til at kommunen blei beden om å sende inn ei særskilt grunngjeving for dei punkta der avvika frå tilsynet i 2007 enno ikkje er retta. Denne er ikkje motteken, og vi bed om at ho blir sendt saman med anna dokumentasjon på retting av avvika ovanfor.

6. Gjennomføring

Tilsynet er gjennomført på følgjande måte:

Varsel om brevtilsyn blei sendt ut:	26.03.10
Motteke svar med dokumentasjon frå kommunen:	11.05.10
Intervju av tilsette i ansvarskjeda:	31.05.10-01.06.10
Sluttmøte med presentasjon av konklusjonar:	14.06.10
Varsel om pålegg sendt ut:	18.06.10
Ingen kommentarar mottekne frå kommunen	
Endeleg rapport m/pålegg om retting:	07.10.10
Frist for retting:	31.12.10

Vedlegg: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Materiale tilsendt frå Vindafjord kommune:

Frå skoleeigar:

1. Skoleeigar sitt skriftlege system for minoritetsspråklege elevars språkopplæring
 - 1.1 Notat: skoleeigar sitt system
 - 1.2 Mal: vedtaksmal § 2-8
2. Kort utgreiing om kommunen sitt system for minoritetsspråklege elevar språkopplæring
3. Organisasjonskart for Vindafjord kommune
 - 3.1 Politisk organisering
 - 3.2 Resultateiningar
 - 3.3 Stabs- og støttefunksjonar
4. Delegeringsreglement for kommunen
 - 4.1 Delegeringsreglement for Vindafjord kommune
 - 4.2 Reglement for intern delegering
5. Tilstandsrapport for kommunen
 - 5.1 Tilstandsrapport for grunnskulen i Vindafjord
 - 5.2 Notat: spesialundervisning i grunnskulen i Vindafjord kommune (okt. 2009)
6. Kommunen si fag- og timefordeling
 - 6.1 Ordinær fag- og timefordeling
 - 6.2 Notat om fag- og timefordeling
7. Verksemdsplan/årsmelding
 - 7.1 Årsmelding for rammeområde oppvekst 2009
8. Plan for kompetanseutvikling
 - 8.1 Søknadsskjema for skoleeigar 2009. Etterutd.
 - 8.2 Rapportering på bruk av etter- og vidareutdanning i 2009
 - 8.3 Kompetanseplan
9. Økonomisk tildeling/tildelingsmodellar
 - 9.1 Ressursfordeling mellom skulane. Adm.vedtak
 - 9.2 Notat om ressursfordeling
10. Ev retningsliner for sakshandsaming i kommunen
 - 10.1 Rutiner rundt saker som skal til politisk handsaming
 - 10.2 Rutinar for overgangane
11. Ev planar/rutinar for å sikre spesialundervisning
 - 11.1 Mal for vedtak om spesialundervisning § 5-1
 - 11.2 Notat om arbeidet med spesialundervisning
12. Ev planar/rutinar for bruk av alternative opplæringsarenaer
 - 12.1 Notat: Alternative opplæringsarenaer
 - 12.2 Brosjyre frå Haugen gard
13. Anna dokumentasjon som kommunen finn relevant
 - 13.1 Plan for førebyggjande arbeid og tverrfagleg samarbeid for barn og unge 2008-12

Frå Ølen skule:

1. Utgreiing frå rektor Leiv Karsten Medhaug om rutinar, enkeltvedtak m.m
2. 22 enkeltvedtak om særskilt språkopplæring

Frå Vats skule:

1. Kort informasjon om Vats skule – og vårt opplegg
2. Rutine
3. Elevar 2009-10
4. 12 vedtak om særskilt språkopplæring
5. Diverse

Frå Skjold skule:

1. Verksemdsplan og årsmelding – handboka
2. Plan for sikring av spesialundervisning
3. Skjema for elvsamtale/foreldresamtale
4. Spesialpedagogiske vedtak, sakkunnig vurdering, IOP og halvårsrapport for 10 elevar
5. Retningsliner for overgang barnehage/skule og barnetrinn/ungdomstrinn(felles for kommunen)

Frå Vikedal skule:

1. Verksemdsplan for Vikedal skule
2. Årshjul
3. Utprøving og diagnostisering
4. Mal for samtaletime/konferansetime
5. Kvalitet i praksis – Thomas Nordal
6. Vurderingsskjema av prinsipp for opplæringa
7. Rutinar for overgangane barnehage, barneskule, ungdomsskule og vidaregåande
8. Vedtak med sakkunnig vurdering, IOP og halvårsrapportar

Frå PPT i Vindafjord og Etne:

1. Årsmelding/statistikk
2. Organisasjonskart og personaloversikt PPT-kontoret for Etne og Ølen
3. Prosedyrar/skjema i høve sakkunnearbeid PPT